

Negotias innspill til stortingsmelding om fremtidens maritime næring

21.01.2021

Negotia er en partipolitisk uavhengig arbeidstakerorganisasjon for ansatte i privat næringsliv og frivillig sektor. Vi organiserer ca. 22 000 medlemmer fordelt på over 1 600 arbeidsplasser. Negotia er tilsluttet Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS).

Negotia er fornøyd med at det nå legges fram en stortingsmelding om framtiden til maritim næring. Vi mener at meldingen identifiserer de viktigste samfunnstrendene som kommer til å påvirke næringen framover, og omstillingen disse nødvendiggjør.

Maritim næring bidrar til verdiskaping og arbeidsplasser over hele landet. Samtidig står næringen overfor store utfordringer. Stortingsmeldingen inneholder viktige tiltak for å sikre at næringen skal fortsette å være en internasjonalt konkurransedyktig industri. Likevel mener vi at det trengs kraftigere medisin. Vi i Negotia vil spesielt trekke fram to spor for å få næringen ut av krisa.

For det første må regjeringen bruke sitt politiske handlingsrom, og sin innkjøpsmakt, til å gjøre det mulig å opprettholde aktiviteten i norsk maritim næring framover.

Meldinga tar for seg mange viktige tiltak for å stimulere til aktivitet i den krisesituasjonen næringen står i akkurat nå, men det er flere strakstiltak som bør komme i tillegg: Blant dem er at vi nå bør legge til rette for en mer bærekraftig innretning for vrakpantordning på offshore-skip. Det er også på tide å legge trykk på å få i gang Vanguard-prosjektet. Dette vil bidra til å stimulere til aktivitet i den norske industrien og nye arbeidsplasser som kommer med dette.

I tillegg til enkelttiltak som dette må vi bli flinkere til å bruke det handlingsrommet som finnes innenfor de internasjonale handelsregimer vi er forpliktet av, til å utøve en næringspolitikk som stimulerer industrien her hjemme. Myndighetene er nødt til å tilrettelegge for norsk industris muligheter til å vinne kontrakter slik at vi sikrer mer norske leveranser, og mer norsk innhold i leveransene.

For å bidra til dette mener Negotia derfor at det snarest mulig må etableres et eget utvalg med spisskompetanse på utforming av offentlige anbud, som blant annet kommunale og fylkeskommunale innkjøpere kan lene seg på.

I tillegg bør stortinget be om at regjeringen utreder hvilket handlingsrom Norge egentlig har innenfor anskaffelsesreglementet, både innenfor og utenfor EØS-området. Med mål om at det framover kan stilles krav i forbindelse med offentlig finansierte prosjekter som sikrer at mer innhold kommer fra leverandører med norsk tilknytning.

For det andre må det satses enda mer på å videreutvikle de kompetansemiljøene vi har i Norge. Vi er verdensledende på havteknologi, med en spisskompetanse det har tatt mange tiår å bygge opp. Kompetanse tiltrekker seg kompetanse. Derfor må framtidens grønne skipsfartsnæring vokse ut av den maritime klyngen. Nå må vi bygge videre på dette sterke grunnlaget.

Negotia mener at kontinuerlig påfyll av kompetanse for hele mangfoldet av yrkesgrupper i maritim næring er avgjørende for å oppnå den ambisiøse omstillingen det legges opp til i meldingen. Våre medlemmer har mye realkompetanse, men ofte mindre formell kompetanse.

For våre medlemmer betyr omstillingene framover mer krevende jobber, som krever mer kompetanse.

Derfor må det komme på plass digitale tilbud for etter- og videreutdanning, som gjør det mulig for folk i hele landet, og i alle livssituasjoner, å benytte seg av tilbudet. For å gi alle lik muligheter til å fylle på egen kompetanse må det komme på plass en bedre nasjonal finansieringsordning for etter- og videreutdanning.

Rammeverket for fremtidens maritime næring skapes ikke bare av ingeniører og teknologer, men også et bredt kobbelt av folk innenfor administrasjon, regnskap, prosjektledere, folk på lager, i salg, i finans, innkjøp, dokumentkontrollører, planleggere og teknisk personell. Det er en stor bredde, og vi må løfte alle. For å få til dette må det etableres robuste styringssystemer som sikrer medvirkning fra de ansatte fra flere områder enn det som gjøres i dag og deres tillitsvalgte.

Også må gode vilkår selvsagt komme sammen med krav: Forventningene regjeringen har til at virksomheter i næringen tar et større samfunnsansvar må tydeliggjøres. Norge kan bli best på teknologi, best på grønne digitale løsninger, gjennom en næringspolitikk som satser på de ansatte, og en industri som har de beste vilkår for sine ansatte. Slik sikrer vi Norges posisjon som verdensledende innenfor grønn skipsfartsnæring på sikt.

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til høringen, og ser frem til å følge komiteens videre arbeid.